

បឹងឆ្នារ/មាត់ខ្លា

A1, A4i & A4iii

- គេហទំព័រ** : កំពង់ធំ និង សៀមរាប
- ស្រុក** : ស្ទឹង ជីក្រែង និង សូត្រនីតមន៍
- ផ្ទៃដី (ហិកតា)** : ៣៩.៤០៥
- រយៈកំពស់ (ម៉ែត្រ)** : ៤ ដល់ ១០
- កូអរដោនេទំនេរកណ្តាល** : ១២° ៥១' ជ ១០៤° ១៤' ក

ការពិពណ៌នាទីកន្លែង

តំបន់ IBA នេះ រួមមានតំបន់ដីសើមធំល្វឹងល្វើយ និង ព្រៃលិចទឹកនៃតំបន់ស្នួលបឹងឆ្នារដែលស្ថិតនៅក្នុងតំបន់បរិវេណជីវមណ្ឌលបឹងឆ្នារ និង ជាប់តំបន់មាត់ខ្លាដែលនៅប៉ែកខាងជើង ។ បឹងឆ្នារជាបឹងមួយមានទឹកជាអចិន្ត្រៃយ៍ និងមានផ្ទៃ៤.០០០ហិកតា ព័ទ្ធជុំវិញដោយព្រៃលិចទឹកដែលមានកំពស់ពី៧ ដល់ ១៥ម៉ែត្រដើមឈើទាបៗមានកំពស់ពី៧ ដល់ ៤ម៉ែត្រ និង ព្រៃគុម្ពាត ។ បឹងឆ្នារភ្ជាប់ជាមួយបឹងឆ្នារដោយព្រែក និង អូរជាច្រើនខ្លាត់ខ្លែងដែលជាប្រព័ន្ធមានទំនាក់ទំនងទៅវិញទៅមកយ៉ាងល្អជាមួយបណ្តាព្រែកអូររាក់ៗ ហើយហូរស្របគ្នាទៅកាន់បឹងឆ្នារ ។ ព្រៃលិចទឹកសម្បូរដោយដើមរាំងទឹក (*Barringtonia acutangula*) និង ផ្តល់ ឬ អាចម៍កណ្តុរ (*Diospyros cambodiana*) ។ ជាងនេះទៅទៀត បឹងឆ្នារត្រូវបានដាក់ចូលជាតំបន់រ៉ាមសាររួចហើយ ។

បឹងឆ្នារគឺជាកន្លែងរកចំណីយ៉ាងសំខាន់របស់សត្វស្លាបទឹកធំៗនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ជាពិសេសនៅក្រោយរដូវកាលបន្តពូជ ហើយទ្រទ្រង់ជាទៀងទាត់នូវចំនួនមួយពិសេសនៃប្រភេទទុំប្រផេះ ក្អែកទឹកមធ្យម រនាសពណ៌ និង ត្រដក់ធំ ។ ជាងនេះទៅទៀត ប្រភេទពពូលទឹក ក៏ត្រូវបានកត់ត្រាពីតំបន់មាត់ខ្លាផងដែរ ។

ប្រភេទសត្វស្លាបសំខាន់ៗ

ឈ្មោះខ្មែរ	ឈ្មោះអង់គ្លេស	ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យIBA
ក្អែកទឹកមធ្យម	Indian Cormorant	<i>Phalacrocorax fuscicollis</i>	A4i
ត្រដក់តូច	Lesser Adjutant	<i>Leptoptilos javanicus</i>	A1
ត្រដក់ធំ	Greater Adjutant	<i>Leptoptilos dubius</i>	A1 A4i
ត្រយ៉ងខ្លួនស	Black-headed Ibis	<i>Threskiornis melanocephalus</i>	A1
ទុំប្រផេះ	Spot-billed Pelican	<i>Pelecanus philippensis</i>	A1 A4i
ពពូលទឹក	Masked Finfoot	<i>Heliopais personata</i>	A1
រនាសពណ៌	Painted Stork	<i>Mycteria leucocephala</i>	A1 A4i
ស្មៅព្យ	Darter	<i>Anhinga melanogaster</i>	A1 A4i
អកត្រីក្បាលប្រផេះ	Grey-headed Fish Eagle	<i>Ichthyophaga ichthyaetus</i>	A1

ប្រភេទសត្វប្រមូលផ្តុំក្នុងតំបន់មួយជាក់លាក់

មានសត្វស្លាបមួយប្រភេទរស់នៅក្នុងប្រភេទព្រៃស្រោង (សូមមើលតារាងឧបសម្ព័ន្ធ៤) ។

ប្រភេទពាធរជាតិទទួលរងការគំរាមកំហែងពិភពលោក

ស្វាក្តាម និង ស្វាព្រាម ។

ប្រភេទអណ្តើក កន្ទាយ និង ក្រពើទទួលរងការគំរាមកំហែងពិភពលោក

ក្រពើទន្លេ (ក្រពើត្រី) អណ្តើកបិទមុខស្លឹកខ្មៅ អណ្តើកក្របីក្បាលលឿង និង កន្ទាយអាស៊ី ។

ការគំរាមកំហែងលើជីវៈចម្រុះ

ការធ្វើអាជីវកម្មហួសកំរិត គឺជាការគំរាមកំហែងធំបំផុតលើជីវៈចម្រុះនៅក្នុងតំបន់ IBA នេះ ។ មានភូមិបណ្តែតទឹកពីរនៅក្នុងតំបន់នេះ ហើយប្រជាពលរដ្ឋមូលដ្ឋានបានប្រមាញ់សត្វស្លាបទឹក និង ប្រមូលយកពងកូន ប្រសិនបើពួកគេជួបដោយចៃដន្យនៅពេលធ្វើការនេសាទ និង សកម្មភាពផ្សេងៗទៀត ។ សកម្មភាពទាំងនេះ គឺជាការគំរាមកំហែងមួយចំបងទៅលើសត្វស្លាបដែលពងកូននៅក្នុងតំបន់ IBA នេះ ។ ការគំរាមកំហែងផ្សេងទៀតលើជីវៈចម្រុះក្នុងតំបន់នេះ រួមមាន ការកាប់ព្រៃលិចទឹកសម្រាប់ធ្វើអុស និង ការរានដីព្រៃធ្វើកសិកម្ម ទោះបីជាផលប៉ះពាល់នៃការគំរាមកំហែងទាំងនេះមិនទាន់មានដែនកំណត់ក៏ដោយ ។

អនុសាសន៍

សកម្មភាពអនុវត្តច្បាប់គួរតែត្រូវបានធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីនៃស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យរាល់សកម្មភាពប្រមាញ់ និងការនេសាទខុសច្បាប់ ជាពិសេសនៅក្នុងតំបន់ស្នូល និង តំបន់រ៉ាមសារបឹងឆ្មារ ។

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវគួរតែធ្វើឡើងបន្ថែមទៀត ដើម្បីធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មរាល់ប្រភេទសត្វដែលមិនទាន់បានចុះនៅក្នុងបញ្ជី និង ស្វែងរកតំបន់ពងកូនរបស់សត្វស្លាបទឹក ជាពិសេសស្នោញនៅរដូវវស្សា និង ត្រដក់នៅរដូវប្រាំង ។

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវបន្ថែមលើតំបន់ពងកូនសំខាន់ៗទៀតចាំបាច់ត្រូវធ្វើឡើងផងដែរ ដើម្បីស្វែងយល់ឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើង ។

បើអាចធ្វើទៅបានគួរតែផ្តួចផ្តើមបង្កើតឡើងនូវកម្មវិធីអភិរក្សដោយមានការចូលរួមពីប្រជាពលរដ្ឋមូលដ្ឋានផ្អែកលើគំរូនៃការអភិរក្សដែលទទួលបានជោគជ័យនៅក្នុងតំបន់ IBA ព្រែកទាល់ (KH003) ដើម្បីការពារតំបន់រកស៊ី និង តំបន់ពងកូនសំខាន់ៗរបស់សត្វស្លាបទឹក ។

ផ្តួចផ្តើមបង្កើតឡើងនូវកម្មវិធីអប់រំបរិស្ថាន ដោយផ្អែកលើគំរូនៃការអភិរក្សដែលទទួលបានជោគជ័យនៅក្នុងតំបន់ IBA ព្រែកទាល់ (KH003) ។ ការងារនេះគួរធ្វើឡើងសម្រាប់ទាំងក្មេងក្មេង និង មនុស្សពេញវ័យ ជាពិសេសនៅតាមសាលារៀនស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ស្នូលបឹងឆ្មារ ។

ឯកសារយោង

Edwards, P. J. (1996) *Cambodia wetlands ornithological survey*. Newmarket: Xenus Ecology.
Edwards, P. J. (1996) Recent waterbird surveys in Cambodia. *Forktail* 15: 29-42.
Goes, F., Hong Chamnan, Suon Mean, Luon Keng and Meas Rethy (1998) *Waterbird counting and survey at Prek Toal and Boeng Chhma/Moat Khla, May-June 1998*. Phnom Penh: Tonle Sap Technical Coordination Unit/Ministry of Environment.
Goes F. and Hong Chamnan (2002) *The status and conservation of large waterbirds on the Tonle Sap Great Lake, Cambodia 2000-2001*. Phnom Penh: Wildlife Conservation Society.
McDonald, A., Pech Bunnat, Phauk Virak and Leen Bunton (1997) *Plant communities of the Tonle Sap floodplain*. Phnom Penh: UNESCO.

Mundkur, T., Carr, P., Sun Hean and Chhim Somean (1995) *Surveys for large waterbirds in Cambodia, March-April 1994*. Cambridge, UK: IUCN/SSC.

Parr, J. W. K., Eames, J. C., Sun Hean, Hong Chamman, Som Han, Vi La Pich and Seng Kim Hout (1996) *Biological and social aspects of waterbird exploitation and natural resource utilization of Prek Toal, Tonle Sap Lake, Cambodia*. Cambridge, UK: IUCN/SSC.

Pech Bunnat and Long Kheng (2001) *Survey on reptiles and waterbirds at Boeung Tonle Chhmar and Moat Khla on 25-29 October 2001*. Unpublished report to the Wildlife Conservation Society Cambodia Program.